

memòria

Memòria de la Xarxa d'Economia Solidària [XES]

A mode de presentació

La Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya es va constituir formalment el febrer de 2003 a la seu de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Enrere quedava un llarg procés de debat i reflexió encetat el 1998 entre cooperatives catalanes i brasileres i la constitució, l'any 2001 i en el decurs del 1er Fòrum Social Mundial, de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària.

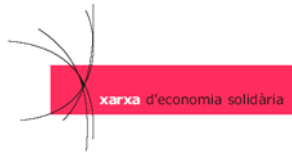
Actualment està integrada per 60 cooperatives, entitats i associacions catalanes que han fet del treball cooperatiu, el consum responsable i les finances ètiques les llavors quotidianes per avançar cap a una economia d'escala humana, social, sostenible i solidària. Una xarxa que no només creu que un altra economia és possible i necessària, sinó que cada dia demostra—ara, aquí i a casa nostra— que ja és una realitat arrelada en la democràcia econòmica, la justícia social, el compromís amb la comunitat i el respecte al medi ambient.

Naixement i origen

La xarxa d'economia solidària s'originà en un llarg procés iniciat a mitjans dels anys 90 entre cooperatives catalanes i brasileres. Aquest procés continuà amb la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i ha tingut com a fites remarcables:

- 1er Encuentro Latinoamericano de Socioeconomia Solidària (Porto Alegre, Rio Grande do Sul) a l'agost del 1998.
- 1er Encuentro Internacional de Socioeconomia Solidària (Santa Maria, Rio Grande do Sul) al juliol del 2000.
- Constitució de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària al 1er Forum Social Mundial de Porto Alegre el gener del 2001.

Amb la creació de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària i amb l'impuls de la Comissió d'Intercooperació solidària de la FCT de Catalunya, s'inicià un procés que ha culminat amb el Manifest de la xarxa d'economia solidària i la posterior Assemblea de Constitució, el **22 de febrer 2003 a la seu de la Federació de Cooperatives.**

Composició

Actualment la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya està integrada per 60 entitats entre cooperatives de treball, cooperatives de consum, cooperatives de segon grau, empreses d'inserció, associacions i entitats. Són membres de ple dret:

[ENTITATS I COOPERATIVES]

ALTERCOMS, SCCL

APASSOS

APOSTA, SCCL

APRISE-PROMOCIONS

ARÇ, CORREDURIA D'ASSEGURANCES, SCCL

ARÇ, INTERCOOPERACIÓ ECONÒMICA, SCCL

ARRELS FUNDACIÓ

ASSOCIACIÓ ANDRÒMINES

ATTAC CATALUNYA

BAR LA COTXERA, SLL

BARNACIBER, SCCL

BICICLOT, SCCL

CENTRE DE RECERCA I INFORMACIÓ EN CONSUM

COL-LECTIU RONDA, SCCL

COMPLEMENTUM CONSULTORÍA, SL

COOP57, SCCL

CUSÓ TAPICEROS ASOCIADOS, SCCL

ECOINSTITUT BARCELONA

ECOS, SCCL

EDUCACIÓ PER A L'ACCIÓ CRÍTICA

EL FOLI VERD, SCCL

EL TINTER, SAL

ELS TRES TURONS

ETCS SCCL

EX-LIBRIS, SCCL

FUNDACIÓ CIUTADANIA MULTICULTURAL

FUNDACIÓ DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

FUNDACIÓ ENGRUNES

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

FUTUR JUST EI, SL

GESPREEN, SCCL

GESTIÓ I DISSENY, SCCL

GESTIÓ VEÏNAL DE BARRI, SCCL

KOINÓS, SCCL

LA CIUTAT INVISIBLE SCCL

LA PLANA, SCCL

L'APÒSTROF, SCCL

L'ESPAI ICÀRIA

L'OLIVERA, SCCL

MISSATGERS TRÈVOL, SCCL

MOL-MATRIC, SCCL

MUTUALITAT SINERA

ROBAFAVES, SCCL

ROCAGUINARDA COOPERATIVA CULTURAL

SAEST, SCCL

SODEPAU

TEIXIDORS, SCCL

TITÀNIA TASCÓ, SCCL

XARXA DE CONSUM SOLIDARI

Tanmateix, la Xarxa d'Economia Solidària compta amb el suport estable i permanent de:

AFOCA | Associació de Foment per l'Ocupació Contra l'Atur.

AIRES | Associació Intersectorial de Recuperadors i Empreses Socials de Catalunya.

CASAL | Centre Autogestionari de Solidaritat amb l'Àrea Llatina.

CCC | Confederació de Cooperatives de Catalunya.

CGT | Confederació General del Treball.

CONFAVC | Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya.

FCTC | Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya.

FETS | Finançament Ètic i Solidari.

FTC | Federació de Treballadors de Catalunya.

IAC | Intersindical Alternativa de Catalunya

A més, des de 2010 es va encetar la campanya Enxarxa't, que obre la possibilitat de l'adhesió, el compromís i la afiliació persona. La campanya s'implementarà durant 2011.

Manifest fundacional (novembre 2002)

Diverses organitzacions de consum, producció, intercanvi, comercialització i finançament, de Catalunya ens coordinem per constituir la xarxa d'economia solidària. L'economia solidària, en les seves formes més diverses, és una manera de viure que abasta la integritat de l'ésser humà.

Adoptem el terme economia solidària perquè designa la subordinació de l'economia a la seva finalitat, que és la de proveir, de manera sostenible, les bases materials per al desenvolupament personal, social i ambiental de l'ésser humà. El valor central de l'economia solidària és el treball humà. La referència de l'economia solidària és cada subjecte i, alhora, tota la societat concebuda també com a subjecte. Per tant, l'eficiència econòmica no es delimita pels beneficis materials d'una iniciativa sinó que es defineix en funció de la qualitat de vida i de la felicitat dels seus membres i, alhora, de tota la societat com a sistema global.

Plantejada en aquests termes, l'economia solidària es desenvolupa:

- Construïnt-se a partir d'allò local i allò micro, a través d'un procés que vingui des de baix i de dins, fins a l'àmbit global i macro. Tot, com a expressió de l'autogestió i l'autodeterminació en l'àmbit econòmic.
- Desenvolupant tècniques, mètodes i pràctiques de gestió, a més de llenguatges i maneres de relació interpersonal que siguin coherents amb els seus objectius.
- Elaborant la seva pròpia pràctica i la seva pròpia definició de mercat, el mercat social, incloent-hi en aquestes els valors de la solidaritat, de la reciprocitat i de la corresponsabilitat.
- Alimentant-se per mitjà de processos educatius que desenvolupen en les persones implicades i a la societat en general la consciència que són productores i consumidores i, a més d'això, generadores de les seves pròpies necessitats.

L'economia solidària, com una nova forma de produir, consumir i de distribuir, es proposa com a alternativa viable i sostenible per a la satisfacció de les necessitats de la població i de la humanitat. Ens coordinem per constituir la xarxa d'economia solidària amb el doble objectiu de:

- Intercanviar informacions, productes, serveis i valors tot desenvolupant projectes d'intercooperació.
- Difondre la nostra forma alternativa d'entendre l'economia tot consolidant les nostres iniciatives i constituint un nucli econòmic alternatiu.

Els criteris bàsics per a formar part de la xarxa d'economia solidària són:

- Potenciar el treball emancipador i no practicar cap mena d'explotació laboral.
- Preservar l'equilibri dels ecosistemes, respectant la transició d'aquelles iniciatives que encara no siguin ecològicament sostenibles.
- Compartir una part dels nostres excedent, en temps, espècies o diners, per a l'expansió de l'economia solidària.
- Organitzar-se de forma democràtica i participativa.
- Tenir autonomia de gestió davant les administracions.

La xarxa d'economia solidària s'adhereix a la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària, creada a la ciutat brasilera de Porto Alegre en el transcurs del primer Fòrum Social Mundial, el 29 de gener de 2001. Així mateix, manifesta la seva voluntat d'establir contactes amb les altres xarxes d'economia solidària per intercanviar experiències i treballar conjuntament.

Les organitzacions que signem aquest document fem una crida expressa a les cooperatives (de treball, de consum, d'habitatges...), les societats laborals, les associacions amb activitat econòmica, les xarxes d'intercanvi de coneixements i serveis catalanes, i en general a totes les iniciatives econòmiques que se sentin identificades amb aquesta forma d'entendre l'economia i amb aquests objectius, perquè s'incorporin a la xarxa d'economia solidària.

Barcelona, novembre de 2002

Per a una economia al servei de les persones. Un altre món és possible.

Organització i funcionament

La xarxa d'economia solidària s'organitza en comissions de treball estables que es coordinen en Assemblees plenàries de les seves entitats membres i de suport i que disposa d'una Comissió Permanent que es reuneix periòdicament. Les comissions de treball estables són:

- **Gestió Global / Internacional**

Articula les dinàmiques amb el Fòrum Social Mundial, la pertinença a la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària i la relació amb REAS (Red de Economía Alternativa y Solidaria).

- **Comunicació**

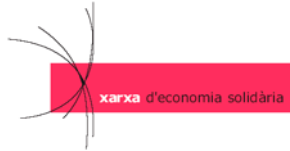
Promociona els dispositius de comunicació (fulls informatius, web), l'organització de les Jornades d'Economia Solidària, noves incorporacions i la relació amb els moviments socials. Les Jornades es realitzen anualment des de 2003.

- **Mercat/Moneda social**

Debat i proposa sobre el paper de la xarxa d'economia solidària en la construcció d'un sistema de banca ètica així com en la creació de moneda social. Els objectius de la comissió de Mercat Social, són crear una xarxa d'intercanvi de béns i serveis que utilitzi, parcialment, una moneda social pròpia; creació de una moneda social pròpia, l'ECOSOL; promoure el consum responsable entre les empreses i entitats de l'economia solidària de Catalunya i les persones interessades i fer una experiència pilot durant el any 2011 amb 50 empreses i entitats i 50 persones individuals, com a mínim.

- **Balanç Social**

Els objectius de la comissió de Balanç Social, són desenvolupar anualment el balanç social de la XES; crear un instrument de certificació social; augmentar les entitats que realitzin el balanç social i establir contactes amb altres experiències similars.

• **Intercooperació**

Els objectius de la comissió d'Intercooperació, són augmentar la intercooperació entre els membres de la XES i estudiar la viabilitat d'altres formes de cooperació.

• **Alternatives a la crisi**

Nascuda la tardor de 2008, els objectius de la comissió d'Alternatives a la Crisi, són desenvolupar anualment els seminaris de la XES i visualitzar les alternatives existents a l'actual model socioeconòmic.

• **Llibres d'Economia Solidària**

La xarxa d'economia solidària i les editorials Icaria de Barcelona i *Nordan Comunidad* de Montevideo van crear una col·lecció de llibres per desenvolupar debat i criteris sobre l'economia social i solidària.

És una col·lecció per, reflexionar i crear eines d'evolució des d'una economia que té com a valor central el treball humà, com una nova forma de produir, de consumir i de distribuir i que es proposa com alternativa viable i sostenible per a la satisfacció de les necessitats individuals i globals.

La xarxa d'economia solidària coordina, conjuntament amb les dues editorials, els temes referents a autors, títols i difusió. Icaria i Nordan comunidad s'encarreguen d'editar i distribuir els llibres a l'estat espanyol, Mèxic, Colòmbia, Uruguai i Argentina, països compromesos de fa anys en trobar models econòmics alternatius a l'economia lliberal que marca els seus valors en el creixement del capital i que ha deixat de banda la sostenibilitat.

La XES, impulsora del Balanç Social **Un estri de significació de l'economia solidària**

Sovint observem amb estupefacció com grans empreses que destaquen per les seves actuacions depredadores del territori i per explotar els treballadors, apareixen en els seus anuncis i altres informacions, com les campiones de la responsabilitat social. En canvi, les cooperatives i altres empreses i entitats de l'economia solidària, que procuren oferir a la societat béns i serveis útils, s'organitzen de manera democràtica i participativa, miren de ser respectuoses amb el medi i operen des de l'honestedat i el compromís, sembla que no practiquin la responsabilitat social perquè no la comuniquen.

A la xarxa d'economia solidària pensem que és hora de posar fi a aquesta invisibilitat. Per això, des de l'any 2008 impulem l'elaboració de balanços socials en les entitats del sector, així com la seva agregació per crear el balanç social de l'economia solidària i difondre'l a la societat.

Per balanç social entenem un document on descrivim i mesurem les aportacions socials, laborals, professionals i ecològiques fetes per una organització al llarg d'un exercici. En altres països del món, la confecció i publicació de balanços socials, complementaris als comptables, està més estesa, tot i ser igualment minoritària. Fer un balanç social té dues grans utilitats:

Interna

permet a cada empresa o entitat, tenir una idea en conjunt de les seves aportacions, detectar-ne les insuficiències i, a partir d'això, fixar-se objectius de millora, que intentarà assolir en els propers exercicis.

Externa

Difondre la responsabilitat social de l'economia solidària, tant globalment el sector com cada organització.

De balanç social, n'hi ha de molts models. Però com a xarxa hem optat, però, per elaborar-ne un de propi amb les característiques següents:

- Operatiu** | Facilita el valor social generat per una entitat amb activitat.
- Senzill** | El poden confeccionar els mateixos membres de l'organització.
- Obert** | S'hi poden incorporar nous àmbits i indicadors.
- Participatiu** | En la realització hi participen tots els membres de l'organització.
- Periòdic** | Concebut per a fer-lo cada any i veure la realitat de l'organització.
- Universal** | S'adreça a totes les organitzacions amb activitat econòmica.

El balanç social de la xarxa d'economia solidària avalua 9 grans àmbits, mitjançant diversos d'indicadors, i deixa oberta la possibilitat de mesurar-ne d'altres, segons la voluntat de cada organització que el fa servir. Aquests 7 àmbits són: democràcia, igualtat, sostenibilitat, participació comunitària, qualitat laboral, qualitat professional, compra i inversió ecosocial.

[Avançant cap al segell certificador]

El darrer Balanç 2010:

una radiografia de la democràcia econòmica catalana

El novembre de 2010, en el marc de l'Assemblea General de la XES celebrada al Col·lectiu Ronda, la Comissió de Balanç Social va presentar els resultats de la darrera edició del Balanç Social, un estrí de significació de l'economia solidària basat en l'autoavaluació sota criteris laborals, socials, ambientals, de democràcia i participació comunitària, d'igualtat o d'implicació en la construcció de mercats socials, entre d'altres.

En l'edició 2010 han pres part 50 cooperatives i entitats de l'economia social catalana, en un univers on estan implicades més de 26.610 persones i hi treballen 3.500 persones. Les dades agregades, entre altres factors, assenyalen un grau de democràcia interna global que llinda el 80%; un 47'5% de presència femenina (amb una presència als càrrecs directius del 53%) i un 11% de persones en risc d'exclusió a les plantilles, que ranegen una mitjana de banda salarial de l'1/2.

A més el 45% de les entitats testades disposen d'un pla de sostenibilitat; el 90% implementa polítiques de reciclatge o reutilització on el grau de d'estalvi d'aigua i electricitat arriba al 45%. Pel que fa a la participació comunitària, dediquen un 18% de temps voluntari a la implicació en xarxes socials, cedint infraestructures per un valor anual de 109.351 euros i havent aportat als moviments socials 337.604 euros durant 2009.

Treballadors i treballadores de totes les entitats valoren la qualitat laboral mitja amb un 7'6 (sobre 10) i els clients de les empreses certifiquen la qualitat professional amb un elevat 8. Les mateixes empreses es proveeixen en un 36% amb altres empreses de l'economia social, el 25% dels clients formen part del mateix sector i un 23% de les entitats participen d'entitats financeres ètiques.

Entre altres detalls, el 90% de les cooperatives i entitats contribueixen a la normalització del català i, en el si de les cooperatives, el grau de cooperativització de la plantilla arriba al 50%. **Els resultats es publicaran i difondran ben aviat, en una edició –la tercera des que va néixer el 2008– que incorpora una novetat cabdal: el segell certificador que acreditarà la qualitat social i laboral de les entitats.**

2010

Pla i tallers de participació

Dinamitzat per la Cooperativa ETCS

Durant 2010, la XES ha implementat un Pla de Participació amb l'objectiu general de generar un debat intern que permeti millorar la participació dels seus associats. Com a objectius específics ens plantegem.

- Identificar i compartir els espais existents de participació i el mapa de compromisos vigent, entre tots els membres de la xarxa.
- Recollir propostes al voltant de quina seria l'estructura idònia per garantir la participació i democràcia interna de la xarxa
- Construir un pla de Participació
- Usar metodologies participatives en el procés de construcció, tant en la diagnosi com en l'elaboració de propostes, per tal de garantir les aportacions de tots els membres de la xarxa que vulguin participar.

Catàleg de llibres publicats

Reconsiderar la riquesa y el empleo

De Patrick Viveret i Promocions

Patrick Viveret és conseller refrendatari en el tribunal de Comptes de França. Promocions està format per Emeterio Frago, Daniel Jover, Víctor Manuel López y Guillermo Mora, són els seus socis fundadors. Són experts en consultoria i gestió de projectes.

[Sinopsi] Vivim en un període de creixement i, no obstant això, d'una banda produïm cada vegada més riqueses i per un altre el nombre de pobres no disminueix, el treball es fa precari, els salaris es congelen, el medi ambient es degrada i les tensions socials amb la inseguretat s'agregen. Perquè es dona aquest desequilibri entre la realitat que percebem i els nostres principals termòmetres econòmics, especialment el PIB i el sacrosanto creixement? Perquè la nostra avaluació de la riquesa fundada únicament sobre la base dels indicadors monetaris no tenen en compte ni l'àmbit social ni l'ambiental.

Humanizar lo infrahumano

De Marcos Arruda

Marcos Arruda és llicenciat en Ciències Econòmiques, doctorat en Economia i Educació. És coordinador de PACS i un dels fundadors del Fòrum Social Mundial i de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària. És soci fundador de l'Institut Cajamar i participa en la coordinació del Moviment Jubileu Sud, que va promoure els Plesbicitos sobre la Deute i sobre el ALCA.

[Sinopsi] Humanizar lo infrahumano és la primera obra d'una trilogia que té com eix central el sentit ontològic del ser humà en el context social i psicològic de la crisi civilizatoria que viu la humanitat, en aquest cas des del vessant filosòfic. Més tard s'abordarà l'econòmica i l'educativa. En aquest llibre s'intenta trobar respostes a interrogants sobre la naturalesa de la humanitat.

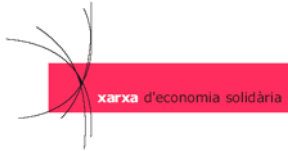

La dimensió cooperativa

De Jordi Garcia, Jordi Via y Lluís M. Xirinacs

Jordi Garcia i Jordi Via són cooperativistes i membres de la xarxa d'economia solidària. Lluís M. Xirinacs és doctor en filosofia i investigador sobre el pensament global.

[Sinopsi] A hores d'ara està clar que els dos grans paradigmes que van regir les economies occidentals del segle XX, el keynesianisme i el neoliberalisme, ja no serveixen per a inspirar el nou segle que hem començat. És necessari reinventar l'economia i, per tant, una de les seves cèl·lules bàsiques, l'empresa, empantanada en una organització jeràrquica del treball, una relació merament egoista amb la societat i una percepció ultracompetitiva del món dels negocis. Enfront d'aquesta situació, neixen per onsevulla brots d'una nova forma de fer empresa al servei de les persones. Aquests brots pertanyen sovint a una espècie molt arrelada, que s'ha mostrat particularment resistent als embats del capitalisme: la cooperativa.

Economía solidària **De Caterine Galaz y Rodrigo Prieto**

Caterine Galaz és doctorada en Educació i Societat, màster en Educació, màster en Polítiques Socials i Gestió Local i llicenciada en Comunicació Social. Rodrigo Prieto Droguillas és doctor i màster en Psicologia Social (UAB), llicenciat en Comunicació Social i periodista.

[Sinopsi] En un món travessat per l'individualisme, la lògica del lucre i l'obtenció del màxim benefici al menor cost possible, reflexionar i somiar amb una economia solidària no només és necessari sinó urgent. Sobre aquesta base, Caterine Galaz i Rodrigo Prieto reflexionen i qüestionen els mecanismes en els quals es fonamenta el capitalisme neoliberal imperant, i els seus efectes sobre l'entramat social i la subjectivitat.

Praxis de la esperanza **De Daniel Jover**

Daniel Jover és soci-fundador de l'equip PROMOCIONS, membre del Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia, de l'Institut Paulo Freire i de la Xarxa d'Economia Solidària.

[Sinopsi] Aquest llibre és una reflexió des de l'experiència que planteja alternatives d'educació més enllà de l'escola, d'ocupació més enllà del treball assalariat i els canvis del mercat laboral. És altra forma d'empendre en una economia social i solidària, camps del compromís de l'autor al llarg de trenta anys. A manera d'assaig impressionista, i unint l'opció personal amb la professional, denuncia el fals dilema entre realitat i utopia, perquè les fronteres del possible es revelen noves dimensions de la realitat que no havíem sospitat. És una aposta per a situar les polítiques d'educació i ocupació al servei dels drets humans i l'ètica de la igualtat.

Desarrollo a escala humana **De Manfred Max-Neef**

Manfred A. Max-Neef economista, xilè, és fundador executiu del Centre d'Alternatives per al Desenvolupament de Xile. Rector de la Universitat Bolivariana. En 1993 va rebre el premi Nobel Alternatiu d'Economia.

[Sinopsi] Ens trobem davant una cruïlla, i a pesar d'això la perplexitat enfront de la realitat de desigualtats i pobresa que ens embolica, després de dècades de pretès desenvolupament i progrés, sovint, ens paralitza. Fins al moment la ciència econòmica ha estat concebuda com una força que, des de postures tecnocràtiques i economicistes, s'ha imposat de forma hegemònica en la planificació social, sent en realitat únicament una mezcla de proposicions científiques, receptes tècniques, instruments analítics, idearis polítics i propaganda política.

Participació! De Col·lectiu Illacrua

Illacrua és una revista mensual, especialitzada a tractar l'actualitat social, política i cultural des dels anàlisis i alternatives que aporten els cridats nous moviments socials.

[Sinopsi] Per al canvi social, no n'hi ha prou amb la protesta; també cal proposar alternatives i practicar noves formes de vida que prefiguren ja la societat que volem. En aquest llibre, ens contem com crear formes col·lectives, democràtiques i sostenibles de treballar, consumir o invertir, distintes a l'empresa capitalista, el centre comercial o el banc de torn. Llegint aquest llibre podrem iniciar amb bon peu projectes d'economia solidària com una cooperativa de treball, un hort comunitari, una xarxa de barata o una cooperativa de consum agroecològic, entre d'altres .

Manifesto utopia Mouvement Utopia

El Mouvement Utopia es crea per al sorgiment d'una esquerra d'avantguarda sobre la base de la identitat ecologista i anti-globalització, capaç de transformar la societat per a arribar a nous ideals i assolir-los.

[Sinopsi] Aquest llibre és el segon d'una trilogia sobre la formació del ser humà. Hacer real lo posible és una reflexió creativa i una proposta d'una nova economia que valori a cada persona, cada cultura i cada poble i busqui un projecte comú d'humanitat a partir de la valoració i de la complementarietat de les diferències.

La dimensión perdida · Manfred A. Max-Neef

Manfred A. Max-Neef economista, xilè, és fundador executiu del Centre d'Alternatives per al Desenvolupament de Xile. Rector de la Universitat Bolivariana. En 1993 va rebre el premi Nobel Alternatiu d'Economia.

[Sinopsi] Quin és el significat de democràcia, llibertat, dignitat humana, nivell de vida? És un assumpte referit a béns o a persones? Per descomptat que concerneix a persones. Però les persones poden ser elles mateixes només en grups petits. Hem d'aprendre a pensar en termes d'una estructura que operi amb multiplicitat d'unitats de petita escala. Si el pensament econòmic no és capaç de captar això, llavors és inservible. Si no pot anar més enllà de les seves vastes abstraccions com l'ingrés nacional, la taxa de creixement o les relacions cabdal/producte, esborrem l'economia i comencem de nou.

Por una economía ecológica y solidaria **Antonio Estevan y José Manuel Naredo**

Antonio Estevan, fundador de la xarxa de consultors Gea 21, va morir al setembre de 2008. Va ser un dels impulsors de la difusió a Espanya dels principis de la gestió de la demanda de l'aigua. José Manuel Naredo és doctor en Ciències Econòmiques. Va ser guardonat amb el Premi Nacional d'Economia i Medi Ambient 2000 i amb el Premi Internacional de Geocrítica 2008.

[Sinopsi] Aquest llibre reflecteix la conversa mantinguda amb Antonio Estevan i José Manuel Naredo sobri temis fonamentals relacionats amb el sistema econòmic imperant i els seus possibles alternatives. La seva publicació arriba en un moment molt oportú, quan l'actual crisi econòmica indueix a qüestionar aquest sistema. Proposem en aquest llibre, doncs, un diàleg entre economia ecològica i economia solidària, necessari per a la construcció d'un nou paradigma. És el moment d'integrar l'ecologia i l'economia solidària al món del treball; i l'èxit d'aquesta nova economia respectuosa amb tot el viu és ja evident i constatable.

Hacer real lo posible **Marcos Arruda**

Marcos Arruda és llicenciat en Ciències Econòmiques, doctorat en Economia i Educació. És coordinador de PACS i un dels fundadors del Fòrum Social Mundial i de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària. És soci fundador de l'Institut Cajamar i participa en la coordinació del Moviment Jubileu Sud, que va promoure els Plesbicitos sobri la Deute i sobre el ALCA.

[Sinopsi] Aquest llibre és el segon d'una trilogia sobre la formació del ser humà. Hacer real lo posible és una reflexió creativa i una proposta d'una nova economia que valori a cada persona, cada cultura i cada poble i busqui un projecte comú d'humanitat a partir de la valoració i de la complementarietat de les diferències.

Crisis capitalista y economía solidaria **J-Louis Laville y Jordi Garcia**

Jean-Louis Laville és sociòleg i economista, professor del Conservatoire National donis Arts et Métiers (Cnam). Jordi Garcia Jané és cooperativista i membre de la xarxa d'economia solidària.

[Sinopsi] L'esclat de la crisi deixa a la vista que l'autorregulació del mercat és un mite i que el capitalisme, a més de generar desigualtat i ser ecològicament insostenible, resulta intrínsecament inestable i ineficient. Al mateix temps assistim a l'expansió d'iniciatives econòmiques distintes a les capitalistes. Ens referim a l'anomenada economia social o solidària: cooperatives, grups de consum responsable, banques ètiques... Totes elles ens demostren que existeixen altres formes de produir, consumir i finançar-se regides per lògiques democràtiques, sostenibles i solidàries, i que a més són prou resistents perquè moltes assoleixin sobreviure en un mitjà tan hostil com són el mercat i la societat capitalista.

Hi ha una economia que és solidària **Xarxa d'Economia Solidària**

Directorí 2009

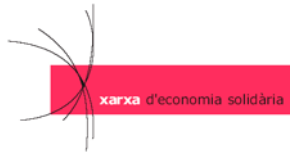
memòria

[Sinopsi] “Hi ha una altra economia que és solidària” és, alhora, una constatació i un repte, una realitat i un horitzó, un territori alliberat i un guia de miralls on furetejar-nos. És, alhora i tanmateix, un directorí del futur que s'albira i una cartografia de les experiències catalanes que, en un context incert i de col·lapse del sistema econòmic, treballen per avançar cap a un nou model postcapitalista, que situï a l'epicentre de l'economia les necessitats humanes. Empreses i entitats de l'economia social que conformen la Xarxa d'Economia Solidària (XES) de Catalunya, nascuda el febrer de 2003 sota l'influx del primer Fòrum Social Mundial de 2001 que va proclamar que ‘un altre món és possible’, però que mai no serà possible sense bastir una altra economia. Una altra economia que ja existeix, distribueix solidaritat i produeix ètica. Això recull la present edició: les reflexions, les experiències i les accions que a casa nostra treballen quotidianament i fa anys per avançar cap a una economia cooperativa, social i solidària.

[Presentació] La present edició de “Hi ha una altra economia que és solidària” es conforma a mode de Directorí 2009 de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya. Amb la voluntat de donar visibilitat i estendre unes pràctiques econòmiques alternatives que s'arrelen en la fertilitat social de la tradició cooperativa, en les noves experiències inclusives i solidàries i en un nou paradigma d'entendre l'activitat econòmica que situa al bell mig les necessitats humanes. De la importància de donar veu i presència a aquesta altra economia, sobirana i solidària, en dona fe el món dels nostres dies. La crisi financera provocada per les hipoteques subprime; la pèrdua constant de llocs de treball i unes xifres d'atur que situen en 920.000 les persones sense feina als Països Catalans; o la misèria i pobresa en la que viu la majoria de la humanitat són realitats massa colpidores i massa quotidianes com per quedar-se de braços creuats. Els límits –socials, energètics, ecològics– de l'actual model de creixement i empobriment, de les fondes desigualtats que ha generat i de les relacions econòmiques que ha fomentat engreixen la llarga llista d'aspectes que limiten, foraden i esmicolen la convivència, el futur i la dignitat humana.

Front aquesta realitat, desigual i complexa, cronificada i complicada, hi ha veus encara que s'alcen contra la inèrcia i contra el risc de no fer res. Perquè a l'economia, com a la vida, el fet i no fet sempre passen factura. I del que es tracta és d'avançar per altres camins, explorar altres sortides i vehicular alternatives plausibles. Perquè malgrat la deriva i l'enèsima crisi cíclica d'allò que coneixem com capitalisme, milers d'experiències i milers de persones treballen avui arreu del món per construir un altre model econòmic, per disputar espais i territoris a aquella globalització tan malentesa que ha privatitzat els guants i ha socialitzat les pèrdues. Experiències i persones compromeses també a casa nostra. Amb vocació universal. Amb projectes concrets i reals que ja interpel·len l'altre futur possible, en l'agregació –finalment, suma i multiplicació– de projectes que forgen l'esperança nascuda de la coherència. Experiències i projectes que esdevenen, avui per demà, precursors i precipitadors d'un futur anterior; d'un futur comunitari on capiguem totes i tots; d'un futur compromès amb les generacions futures en base a la cooperació social. Perquè venim de lluny i anem més lluny encara.

Xarxa. Economia. Solidaritat. Estratègia i pràctica de transformació social. Això és la XES i així us la presentem. Tal com és. Amb les seves reflexions, els seus protagonistes i la decidida voluntat de construir comunitats amb justícia i en llibertat. Arran de terra i des de casa nostra. Parafrasejant Papasseit, doncs, benvinguts i benvingudes a la xarxa dels qui mai no reculen.

Jornades, seminaris i trobades

Des de 2003

Des del seu naixement el febrer de 2003, la XES ha fet de la reflexió i la sensibilització un altre dels seus eixos de treball, traduït anualment en un espai de trobada, coneixement i difusió que han introduït com a cita del calendari social les Jornades sobre Economia Solidària, de la qual ja se n'han realitzat cinc edicions.

I Jornades

Economia solidària

14 de febrer de 2004, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

Realitzades arran del procés de constitució, les primeres jornades estigueren orientades a intercanviar experiències i ampliar les relacions i el coneixement entre les entitats de l'economia solidària, així com contribuir a la difusió social de la xarxa nou nata. Hi participaren, entre d'altres, Enrique del Río, Ana Montoro (AIRES), Edu Lucas (FTC), Xavier Montagut (Xarxa de Consum Solidari), Engràcia Valls (Rebost SCCL), Arcadi Oliveras (Justícia i Pau), Marcos Arruda, l'economista Albert Recio i Pepa Muñoz, presidenta de la FCTC.

II Jornades

Fòrum Social de la Mediterrània

18 de juny de 2005, Fira de Barcelona

Realitzades en el context del Fòrum Social de la Mediterrània es va constituir un eix temàtic sobre Drets Socials, Drets Econòmics i Model de Desenvolupament, dinamitzat per la XES. Amb una ampla presència de persones i entitats de totes dues ribes de la Mediterrània es van realitzar per cinc seminaris internacionals que versaren sobre 'Consum Responsable', 'Desenvolupament Personal i Inserció Laboral', 'Comunicació Alternativa i Economia Solidària', 'Finances Ètiques' i 'Economia Solidària com a eina de canvi social'

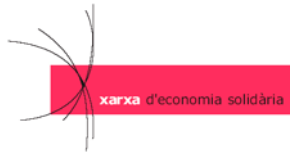

III Jornades

Cal una altra economia per salvar el planeta

1 de juliol de 2006, Centre Cívic Sant Agustí

Centrades en la crisi energètica i ecològica, les jornades varen aprofundir en la insostenibilitat i els impactes climàtics, alimentaris i agraris del model de creixement econòmic. Hi participaren l'activista ecologista Jordi Bigues i Daniel Gomez d'Aeren. En aquesta edició es va estrenar la fira d'experiències socials i solidaris, un marató de coneixement de projectes que s'ha realitzat periòdicament d'aleshores ençà, on prengueren com experiències amb impacte ambiental positiu El Tinter SAL, L'Olivera SCCL, Ecoinstitut, CEPA, La Paleta, Edpac, Trèvol i la Fundació Futur.

IV Jornades

Problemes globals, respostes locals: creant comunitat des de l'economia social

19 de maig de 2007, CCCB de Barcelona

Contextualitzada en la crítica al model globalitzador i en la convicció que l'economia a escala humana, social i sostenible és l'única compatible amb la reproducció de la vida humana, les IV Jornades aprofundien en el concepte de desenvolupament comunitari. Hi intervingueren el sociòleg Carles Riera, el director de l'IGOP-UAB Joan Subirats i Ruben Prieto, de la Comunidad del Sur a l'Uruguai i l'Editorial Nordan. A la fira d'experiències prengueren la paraula Entreveïns, Can Masdeu, la Xarxa Marroquina d'Economia Social i Solidària (REMESS), el Barri Oliver de Saragossa, Sostre Cívic i l'experiència agroecològica d'Amayuelas (Palència).

V Jornada

Crisi. Alternatives de l'economia solidària

28 de febrer de 2009, Ateneu La Torna

Convocades específicament per abordar les respostes que l'economia solidària podia impulsar i implementar davant l'actual crisi, participaren Francisco Ferrer (del Seminari d'Economia Crítica Taifa), l'economista Enric Tello i el cooperativista Jordi Via, en nom de la XES. De la fira d'experiències va ser protagonistes Fiare (banca ètica), CSOA Magdalenas (habitatge), Arç Cooperativa (assegurances), Edpac (consum), Nou Indret (recuperació d'empreses amb fórmules cooperatives), Oferta-Demanda (laboral), Ara Coop (cooperativisme), Cocinitas (vida quotidiana i suport mutu) i el Col·lectiu Crisi.

La XES, en audiovisual

- Documental "Llavors per a una altra economia" [dvd disponible]

- Col·lecció de curts "Bones pràctiques d'economia solidària". **Set experiències de la XES, en format de curt audiovisual, seleccionades en una iniciativa de REAS per visualitzar les Bones Pràctiques de l'Economia Social** a l'Estat espanyol: Fundació Futur, L'Olivera, Ethisi, Coop57 i les Comissions de Balanç Social, Alternatives a la Crisi i Llibres de la XES. Trobareu tots els vídeos al [canal de Reas a youtube](#).

Fundació Futur: menjadors escolars sostenibles

Bones pràctiques d'economia solidària: Futur es una fundació barcelonina nascuda el 1996 per lluitar contra l'exclusió i que combina, singularment, economia solidària, inclusió social i alimentació saludable a través d'un projecte

pioner de menjadors escolars sostenibles que cada dia alimenta més de 4.500 alumnes a tot Catalunya. **Entrevista amb Isabel Coderch.** [www.futur.cat]

Xes-Icaria-Nordan: Col·lecció de llibres d'Economia Solidària

Bones pràctiques d'economia solidària: L'editorial catalana Icaria i la uruguaiana Nordan, en col·laboració amb la XES, impulsen des de 2001 una particular col·lecció de llibres especialitzats en economia social i solidària, des del treball comú en xarxa i la compra garantida. En una experiència de complicitat per a difondre pràctiques socioeconòmiques alternatives a l'Amèrica Llatina i Europa, sempre des del suport mutu. **Entrevista amb Paco Hernández.** [www.xes.cat]

Coop57: una altra forma d'estalviar ja és possible

Bones pràctiques d'economia solidària: Coop57 es una cooperativa de serveis ètics financers -present a l'Aragó, Andalusia, Catalunya, Galiza i Madrid- que promou l'estalvi ètic i la inversió solidària per a finançar projectes d'alt contingut social. En els darrers cinc anys ha finançat 500 projectes per valor de 16 milions d'euros gràcies a l'estalvi ètic i social dipositat per persones i entitats. **Entrevista amb Ramon Pascual.** [www.coop57.coop]

Ethsi: el segell de l'assegurança ètica i solidària

Bones pràctiques d'economia solidària: Des de Fets i l'Observatori de les Finances Ètiques ens traslladen l'experiència i operativa d'Ethsi, el segell que acredita criteris ètics i socials en el complex món de les assegurances. Ethsi conta amb el suport explícit de múltiples agents socials, econòmics i sindicals. **Entrevista amb Jordi Marí, Maite Codina i Narcís Sánchez.** [www.ethsi.net]

Alternatives a la crisi a peu de carrer

Bones pràctiques d'economia solidària: Des de la implosió de la crisi, a la tardor de 2008, la Comissió d'Alternatives a la Crisi ha popularitzat diversos decàlegs per visualitzar alternatives quotidianes, concretes viables, mostrant que ja existeixen opcions per a viure millor, viure diferent i, sobretot, sobreviure i fer més suportable la crisi a les classes populars, en l'horitzó d'una economia postcapitalista. **Entrevista amb Jordi García.** [alternativesalacrisi.wordpress.com]

L'Olivera SCCL: desenvolupament rural, social i cooperatiu des de 1974

Bones pràctiques d'economia solidària: La Cooperativa L'Olivera de Vallbona de les Monges (Lleida) combina des del 1974 cooperativisme, inserció de persones discapacitades i desenvolupament rural en una zona deprimida a través de la producció de vins i olis de qualitat. **Entrevista amb Carles Ahumada.** [www.olivera.org]

Balanc social: avaluant l'economia solidària

Bones pràctiques d'economia solidària: El Balanc Social és un instrument d'autoavaluació de l'economia social catalana, impulsat per la XES, que aprofundeix, valora i radiografia les pràctiques de democràcia, igualtat, sostenibilitat, compromís i impuls del mercat social de les pròpies entitats de l'economia solidària. El 2009, 49 associacions prenen part d'aquest autodiagnòstic, que es planteja avançar cap a un segell certificador i que nega el

màrketing habitual de la denominada RSC oficial. **Entrevista amb Jordi Ribas.**
[www.xes.cat]

memòria

Línies de treball específiques 2010-2011

- Llibres Edició 4 llibres col·lecció Economia Solidària
- Campanya Balanç Social 2010
- Reforçament de la xarxa
- III Seminari d'Alternatives a la Crisi
- Campanya Enxarxa't amb la XES

Pressupost anual propi

- 34.000 euros

La web en xarxa

- Nou web dinàmic des de setembre: www.xes.cat
- Bloc del Pla de Participació: <http://www.xarxaeconomiasolidaria.wordpress.com>
- Blog de la Comissió d'Alternatives: <http://alternativesalacrisi.wordpress.com>
- Newsletter per subscripció.

Contacte **Xarxa d'Economia Solidària**

Via Laietana, 45
08003 Barcelona
www.xes.cat

Xavi Palos xavi@xes.cat
David Fernandez david@xes.cat

visita el nou web>>>>>

www.xes.cat